

Łódź, dnia 28 marca 2011 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W ŁODZI**

WOOS-II.4242.23.2011.SŚ.2

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 77 ust.1 pkt 1 oraz art. 77 ust. 3 ,4 i 7 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz.1227 ze zm.), a także § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w *sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko* (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.) oraz § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. Nr 213 poz. 1397), w związku z wnioskiem Burmistrza Sulejowa o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie zespołu sześciu elektrowni wiatrowych o łącznej mocy do 5 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, drogą dojazdową i placami manewrowymi na działkach o nr ew.: 96, 98, 99, 100, 101 i 102 obręb 11 w miejscowości Sulejów, gm. Sulejów.

Uzgadniam realizację przedsięwzięcia i określam następujące warunki:

I. Zakres, skala oraz miejsce lokalizacji przedsięwzięcia:

1. Planowane przedsięwzięcie należy zrealizować w z zakresie obejmującym budowę zespołu sześciu sztuk elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 5 MW. Pojedyncza turbina wiatrowa o mocy 800 kW, wysokość piasty 75,0 m; średnicy wirnika do 53,0m, o łącznej wysokości nie przekraczającej 105,0 m - na terenie działek o nr ew.: 96, 98, 99, 100, 101 i 102 obręb 11 położonych w miejscowości Sulejów, gm. Sulejów. Projektowana inwestycja, w skład której wchodzi: nadziemna część fundamentów,

droga dojazdowa i place manewrowe, zajmie teren o powierzchni nie większej niż 1,5 ha, z czego powierzchnia zabudowy wyłączająca na stałe teren z produkcji rolnej wyniesie ok. 111,0m² (fundamenty elektrowni + stacje transformatorowe) natomiast w przypadku wykonania placów manewrowych oraz wewnętrznej drogi dojazdowej na okres stały, powierzchnia wyłączona z użytkowania wyniesie ok. 1,1 ha.

2. Realizacja budowy przyłącza linii kablowej średniego napięcia (SN) oraz stacji transformatorowo-rozdzielczej SN, zlokalizowanych przy każdej z planowanych wież elektrowni wiatrowych, a następnie linią kablową średniego napięcia (SN) układaną w wykopach o głębokości ok. 0,8 m poprzez którą, przedmiotowe elektrownie wiatrowe zostaną przyłączone do istniejącej stacji GPZ (Główny Punkt Zasilający), zlokalizowanej na dz. nr ew. 22, obręb 14 w miejscowości Sulejów, gm. Sulejów. Przewidywana linia kablowa prowadzona będzie przez tereny do których inwestor posiada tytuł prawy, tj. działkę o nr ew. 101 do drogi publicznej o nr ew. 132, dalej przez działkę o nr ew. 26 do stacji GPZ. Odległość przedmiotowej stacji GPZ od najbardziej skrajnie położonej turbiny wiatrowej (przy drodze o nr ew. 132) wyniesie ok. 390 m.
3. Energia w postaci prądu elektrycznego na wyjściu z generatora o napięciu znamionowym 400V przesyłana będzie do uzwojenia pierwotnego transformatora 0,40kV/15kV podnoszącego napięcie do poziomu średniego w zakresie 6÷35 kV, dalej po podniesieniu napięcia za pośrednictwem projektowanej linii kablowej średniego napięcia (SN) biegnącej pod ziemią w wykopach do stacji transformatorowo-rozdzielczej GPZ, po przez którą po zmianie napięcia do 110 kV zostanie przyłączona do krajowego systemu elektroenergetycznego.

II. Na etapie realizacji przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:

1. prace budowlane należy prowadzić w porze dziennej, między godz. 6⁰⁰ a 22⁰⁰;
2. emisja hałasu do środowiska w trakcie prac budowlanych nie może naruszać standardów jakości środowiska w zakresie ochrony przed hałasem;
3. do przemieszczania się sprzętu i ludzi na miejsce prac budowlanych wykorzystywać należy przede wszystkim sieć istniejących dróg i dojazdów;
4. utrzymać w stanie nie pogorszonym nawierzchnie dróg publicznych eksploatowanych w wyniku pracy sprzętu budowlanego przy wykonywaniu robót związanych z realizacją przedsięwzięcia;
5. bazę materiałowo sprzętową należy usytuować w taki sposób aby zapewnić oszczędne korzystanie z terenu i zadbać aby zachowane zostały interesy prawne osób trzecich,

- a miejsce magazynowania materiałów montażowych i budowlanych oraz miejsca postojowe maszyn i samochodów winny być zabezpieczone przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu;
6. zaplecza budowy, tymczasowy plac techniczny i tymczasowe drogi dojazdowe lokalizować poza obszarami na których występują cieki wodne oraz systemy melioracyjne;
  7. należy zorganizować plac budowy i jego zaplecze z uwzględnieniem zasad minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni a po zakończeniu prac uporządkować i zrekultywować teren objęty realizacją przedsięwzięcia, wierzchnią warstwę gleby (humus), zdjętą przed przystąpieniem do robót budowlanych;
  8. w trakcie prac budowlanych należy stosować urządzenia o niskim poziomie emitowanego hałasu i emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz w pełni zapewniające ochronę wód gruntowych jak również ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami;
  9. podczas prac budowlanych stosować rozwiązania zabezpieczające naturalne zagłębienia terenu, rowy melioracyjne, należy przy tym ograniczyć przekształcenie elementów przyrodniczych – w tym ukształtowania terenu, do niezbędnego minimum;
  10. elementy elektrowni wiatrowej i pozostałe materiały budowlane dostarczyć na plac budowy środkami transportu posiadającymi dokumenty dopuszczające je do ruchu po drogach publicznych
  11. odpady powstające w trakcie budowy elektrowni wiatrowej i prac montażowych należy segregować i gromadzić w przeznaczonych do tego szczelnych pojemnikach i sukcesywnie wywozić z placu budowy;
  12. ścieki bytowe z zaplecza budowy należy ujmować w szczelny system ich gromadzenia;
  13. w celu zminimalizowania strat w uprawach rolnych należy zapewnić taką organizację robót i prac montażowych, która zapewni prowadzenia najbardziej uciążliwych prac po zbiorach lub przed zasiewami;
  14. należy zadbać o zachowanie stosunków wodnych w granicach terenu objętego realizacją przedsięwzięcia oraz terenu na który oddziaływać będzie przedsięwzięcie;
  15. roślinność znajdującą się w bezpośrednim sąsiedztwie pasa robót należy zabezpieczyć przed zniszczeniem bądź uszkodzeniem w wyniku prowadzonych prac – drzewa rosnące przy placu budowy i drogach dojazdowych należy zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi;
  16. prace budowlane związane z realizacją przedsięwzięcia prowadzić należy poza sezonem lęgowym ptaków tj. w okresie od początku września do końca lutego;

17. w celu uniknięcia kolizji nietoperzy z wiatrakami należy zachować odległości co najmniej 200 m pomiędzy planowaną lokalizacją turbin, a granicą lasu;
18. prace budowlane polegające na wykonaniu głębokich wykopów fundamentowych dla wieży elektrowni wiatrowej prowadzić stosując środki minimalizujące oddziaływanie przedsięwzięcia na chronione gatunki zwierząt, w szczególności poprzez stały nadzór przyrodniczy, polegający na regularnym kontrolowaniu wykopów – kontrole należy prowadzić każdego dnia rano, przed przystąpieniem do dalszych prac; przypadkowo uwięzione w wykopie zwierzęta bezpiecznie przenosić, na koszt inwestora, poza strefę prowadzonych prac; ilość żywych i martwych zwierząt odnotować w dzienniku kontroli zapisując m.in. takie dane jak: datę, gatunek, ilość stan w chwili znalezienia; wyniki przeprowadzonych kontroli wraz z dokumentacją fotograficzną zdarzeń, przelać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi w terminie 2 miesięcy od dnia zakończenia prac ziemnych;

III. Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:

1. emisja hałasu do środowiska w trakcie eksploatacji przedsięwzięcia nie może naruszać standardów jakości środowiska i winna być zgodna z dopuszczalnymi wartościami określonymi przepisami prawa, charakterystycznymi dla terenu objętego realizacją przedsięwzięcia;
2. jeżeli zostaną stwierdzone przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu na terenach objętych oddziaływaniem przedsięwzięcia należy podjąć działania w celu ograniczenia hałasu do wartości dopuszczalnych; zastosowane rozwiązania (techniczne, technologiczne, organizacyjne) muszą wynikać z analizy porealizacyjnej, której zakres i termin przedłożenia określono w pkt. VII niniejszego postanowienia;
3. inwestor jest zobowiązany do wykonania analizy akustycznej każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji, w tym zmian w wyposażeniu instalacji elektrowni wiatrowej, o ile zmiany te mogłyby mieć wpływ na zmianę wartości klimatu akustycznego wokół przedsięwzięcia – emisji hałasu, którego źródłem jest planowane do realizacji przedsięwzięcie;
4. w przypadku wystąpienia uszkodzeń wiatraka inwestor – właściciel instalacji, przywróci do stanu początkowego wszelkie straty powstałe w środowisku w odniesieniu do wszystkich elementów przyrodniczych, zarówno w miejscu naprawy jak i na trasie dojazdu do uszkodzenia – takie postępowanie obowiązywać winno również przy planowanych konserwacjach czy remontach elektrowni wiatrowej;

5. należy zachować dotychczasowe rolnicze wykorzystanie terenu, na którym zlokalizowane będzie przedmiotowe przedsięwzięcie, za wyjątkiem terenu wyłączzonego pod inwestycję;
6. w przypadku nie eksploataowania elektrowni wiatrowej przez okres jednego roku – z przyczyn technicznych, organizacyjnych lub innych, bądź w przypadku stwierdzenia przekroczeń standardów jakości środowiska wykazanych w analizie porealizacyjnej a jednocześnie gdy nieskuteczne okażą się działania (techniczne, technologiczne, organizacyjne) podjęte w celu doprowadzenia stwierdzonych ponadnormatywnych oddziaływań do poziomów dopuszczalnych, należy usunąć elektrownię wiatrową i przywrócić teren, na którym została ona usytuowana, do stanu poprzedniego – przy czym przebieg procesu likwidacji i zakres prac rekultywacyjnych winien być monitorowany i dokumentowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
7. operator elektrowni wiatrowej winien zapewnić możliwość leczenia zwierząt poszkodowanych w wyniku kolizji, ponieść koszty związane z leczeniem ранego osobnika oraz z przewiezieniem go do najbliższego ośrodka rehabilitacji zwierząt;

IV. W dokumentacji wymaganej do wydania decyzji pozwolenia na budowę, wydawanej na podstawie Prawa budowlanego, należy uwzględnić następujące wymagania dotyczące ochrony środowiska:

1. wysokość zawieszenia turbiny wiatrowej na słupie nie większa niż 75 m n.p.t.;
2. turbina wyposażona w wirnik o średnicy do 53 m;
3. wysokość całkowita nie większa niż 105 m n.p.t.;
4. moc pojedynczej turbiny wiatrowej elektrowni nie większa niż 800 kW;
5. moc zespołu 6szt. elektrowni nie większa niż 5 MW
6. równoważny poziom dźwięku A urządzenia nie większy niż 102,5 dB w porze dnia i w porze nocy;
7. generator asynchroniczny umieszczony w gondoli turbiny na wysokości 75 m n.p.t.;
8. transformator podwyższający napięcie do poziomu średniego zlokalizowany przy każdej z wież elektrowni w odległości do 10 m od osi wież turbiny;
9. zainstalowane urządzenie będzie turbiną nową, której parametry techniczne określi precyzyjnie certyfikat producenta;
10. zastosowanie przyłącza kablowego SN do stacji GPZ ;
11. pod stanowiskiem transformatora, dla ochrony wód gruntowych należy wykonać szczelną wannę/misę ociekową zdolną przyjąć w całości olej transformatorowy w przypadku rozszczelnienia się jego konstrukcji;

12. rozwiązania techniczne projektu budowlanego winny zapewnić pełną stabilność konstrukcji wiatraka;
13. zaprojektować odprowadzanie wód opadowych na czas eksploatacji przedsięwzięcia;
14. dla etapu wykonywania ziemnych prac budowlanych zaprojektować na krawędziach fundamentów wykopywanych pod elektrownię wiatrową zabezpieczenia – w formie płotka lub wału ziemnego w wysokości do ok. 30-40cm, w celu ochrony ssaków, płazów lub gadów które przypadkowo mogą ulec uwięzieniu w wykopie;
15. zaprojektować odpowiednie oświetlenie obiektu, zgodne z wymogami bezpieczeństwa ruchu lotniczego, które nie będzie wabić i dezorientować awifauny;
16. nie stosować światła białego do oświetlenia turbiny;
17. łopaty wirnika należy pomalować na jednej trzeciej długości kolorem kontrastowym (najlepiej czerwonym), by zwiększyć w ciągu dnia ich widoczność dla awifauny;
18. na pozostałej części łopaty wirnika pomalować farbami matowymi w kolorach szarych lub odcieniach bieli, aby zredukować efekt refleksów słonecznych odbijających się od łopat;
19. konstrukcje elektrowni wiatrowej pomalować farbami nie kontrastującymi z otoczeniem, u podstawy na kolor zielony przechodzący w pozostałej części na odcienie szarości lub bieli;
20. na elektrowniach wiatrowych nie umieszczać reklam, jedynie dopuszczalnymi oznaczeniami winny być nazwa i symbol producenta oraz ewentualnie inne dodatkowe informacje producenta;
21. w ramach jednej farmy wiatrowej stosować jednakową wysokość i kolorystykę poszczególnych turbin wiatrowych;

V. Należy zrealizować następujące działania dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:

1. monitorowanie wszystkich funkcji zastosowanych przy realizacji elektrowni wiatrowej turbiny za pomocą mikroprocesorowych sterowników oraz wyposażenie układu sterowania urządzenia w czujniki zapewniające bezpieczne i optymalne działanie turbiny wiatrowej;
2. w zakresie klimatu akustycznego:
  - a) monitorowanie w otoczeniu instalacji oraz na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej odnosząc się do całego okresu funkcjonowania przedmiotowego przedsięwzięcia; monitoring hałasu prowadzić od momentu zakończenia pomiarów wynikających z zaleconej analizy porealizacyjnej – a zestawienia wyników pomiarów

- z prowadzonego monitoringu, przedstawić – w formie sprawozdania Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi, z częstotliwością raz na dwa lata;
- b) punkty kontrolne należy zlokalizować w minimum dwóch wybranych punktach charakterystycznych (w miejscach lokalizacji budynków) dla zabudowy mieszkaniowej znajdującej się w najbliższej odległości od inwestycji;
3. w celu dokonania faktycznej oceny wpływu planowanej inwestycji na ptaki i nietoperze należy wykonać porealizacyjny monitoring ornitologiczny i chiropterologiczny, który obejmować ma cykl roczny, stanowiący replikę badań przedrealizacyjnych, w celu uzyskania kompleksowych danych dotyczących:
- a) okresu lęgowego, dyspersji potęgowej, przelotu jesiennego, zimowania i przelotu wiosennego, ilościowej charakterystyki wykorzystania terenu przez ptaki, w tym dokładny przebieg tras, kierunki i wysokości przemieszczania się, sezonowość występowania, związki pomiędzy występowaniem ptaków a siedliskami odnoszące się do możliwości przelotu w rozbiciu na 3 pułapy, kierunki przelotu oraz monitoring śmiertelności w wyniku kolizji. W monitoringu należy odnieść się do gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz gatunków ptaków chronionych polskim prawem wymienionych w Rozporządzeniu Ministra środowiska z dnia 28 września 2004r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz.U.2004 Nr 220, poz. 2237), w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński 2001), gatunki SPEC (*Species of European Conservation Concern*) w kategorii 1-3 (BirdLife International 2004), gatunki objęte strefową ochroną miejsc występowania, gatunki rozpowszechnieniu lęgowym <10% (ocenianym w siatce kwadratów 10x10km; Sikora i n. 2007), gatunki o liczebności krajowej populacji poniżej 1000par lęgowych; zgromadzone wyniki należy zinterpretować, oceniając skalę zmian jakie nastąpiły oraz zaproponować adekwatne działania łagodzące w stosunku do zidentyfikowanych oddziaływań;
- b) przeprowadzić monitoring chiropterologiczny w celu zarejestrowania struktury gatunkowej, frekwencji występowania w strefie oddziaływania planowanej inwestycji, wykorzystywania terenu w czasie nocnych żerowisk, wiosennych i jesiennych migracji, tworzenia i rozpadu kolonii rozrodczych, rojenia, rozrodu, szczytu aktywności lokalnych populacji oraz monitoring śmiertelności w wyniku kolizji. Ponadto należy wskazać odnalezione kryjówki i miejsca hibernacji. Zgromadzone wyniki należy zinterpretować, oceniając skalę zmian jakie nastąpiły oraz zaproponować adekwatne działania łagodzące w stosunku do zidentyfikowanych oddziaływań;

- c) monitoring ornitologiczny i chiropterologiczny należy przeprowadzić trzykrotnie w ciągu pięciu lat od momentu oddania przedmiotowej inwestycji do eksploatacji;
- d) w przypadku stwierdzenia podczas prowadzenia monitoringu negatywnego oddziaływania na chronione gatunki zwierząt (w tym ptaki i nietoperze), przekraczające rozmiary podane w raporcie o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, Inwestor podejmie na własny koszt, stosowane działania minimalizujące, ukierunkowane na ograniczenie i/lub całkowite wykluczenie negatywnego wpływu na ww. gatunki zwierząt wynikające z funkcjonowania elektrowni wiatrowej; niezbędne działania zapobiegawcze w formie m.in. okresowego lub trwałego wyłączenia turbin wiatrowych, zmian struktury użytkowania terenu, zmiany systemu nocnego oświetlenia siłowni, powyższe działania muszą zostać określone na podstawie zebranych wyników monitoringów porealizacyjnych;
- e) szczegółowe sprawozdanie z przeprowadzonych wyników monitoringów wraz z wynikami badań oraz wnioskami i wskazaniem przez Inwestora działań zapobiegawczych należy przekładać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowisk w Łodzi w terminie 2 miesięcy od dnia zakończenia każdego z cykli rocznych badań.

VI. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie należy przeprowadzić:

1. oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę;
2. postępowania w sprawie transgenicznego oddziaływania na środowisko.

VII. Przedsięwzięcie wymaga sporządzenia analizy porealizacyjnej w przedmiocie oddziaływania elektrowni wiatrowej na środowisko – w zakresie klimatu akustycznego:

1. w analizie akustycznej wykonanej w ramach analizy porealizacyjnej należy dokonać porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko w trakcie jego eksploatacji;
2. pomiary emisji hałasu mają być prowadzone w granicach oddziaływania inwestycji na środowisko na obszarze na którym będzie oddziaływać przedsięwzięcie, w czasie faktycznej i pełnej pracy elektrowni wiatrowej, przy różnych warunkach atmosferycznych, w punktach charakterystycznych (w miejscach lokalizacji budynków) dla zabudowy zagrodowej znajdującej się w odległości 200 m na wschód od planowanej inwestycji – działka nr ew. dz. 36, oraz dla terenów mieszkaniowo-

usługowych w odległości 320 m na północ od terenu położenia planowanej inwestycji – na działkach o nr ew.: 97/20, 97/13, 97/12, 97/2, 97/4;

3. analiza porealizacyjna powinna być wykonana w terminie 6 miesięcy po oddaniu obiektu do użytkowania a wyniki porealizacyjnej analizy akustycznej przedstawione właściwemu organowi ochrony środowiska w terminie 12 miesięcy od dnia oddania obiektu do eksploataowania.

UZASADNIENIE

Pan Jan Andrzejczyk działający z up. Burmistrza Sulejowa pismem z dnia 23.11.2009 roku (data wpływu przez RDOŚ w Łodzi dnia 01.12.2009 roku), znak: IR.7635/Ś/8/2009, w toku procedury administracyjnej w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i w związku z przeprowadzoną oceną oddziaływania na środowisko wystąpił z wnioskiem o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie zespołu sześciu elektrowni wiatrowych o łącznej mocy do 5 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, drogą dojazdową i placami manewrowymi na działkach o nr ew.: 96, 98, 99, 100, 101 obręb 11 w miejscowości Sulejów, gm. Sulejów. Wniosek w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia złożył Pan Mariusz Domagała Prokurent WIENTO ENERGIA Sp. z o.o., ul. Kołłątaja 42, 97-500 Radomsko. Do wniosku w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia załączono wniosek inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz informację o braku aktualnie obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycji. Zakres przedsięwzięcia ustalono na podstawie zapisów wniosku o wydanie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz zapisów raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Planowane zamierzenie inwestycyjne należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213 poz. 139.) dla którego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być wymagany. Organ prowadzący postępowanie administracyjne, tj. Burmistrz Sulejowa, stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko postanowieniem z dnia 23.09.2009 r., znak: IR-7635/Ś/8/2009.

Zgodnie z art. 77 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1277 ze zm.) zwanej dalej ustawą o oś,

organem właściwym do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia będącego przedmiotem prowadzonego postępowania administracyjnego jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi.

Po przeanalizowaniu otrzymanych dokumentów Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi – w trybie art. 50 § 1 w związku z art. 106 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 200 roku Nr 98, poz. 1071 ze zm.) zwanej dalej ustawą *k.p.a.*, pismem z dnia 09.12.2009 roku, znak: RDOŚ-10-WOOS/6613/k/2179/09/es wezwał inwestora do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu na środowisko. W przedstawionym do oceny raporcie nie zostały zawarte wszystkie informacje niezbędne do dokonania oceny przedsięwzięcia w zakresie jego oddziaływania na środowisko. Raport wymagał uzupełnienia w zakresie oddziaływania planowanej inwestycji na składniki przyrody ożywionej w tym ptaki i nietoperze, oddziaływania skumulowanego elektrowni wiatrowej określonej wnioskiem z pozostałymi jednostkami wytwórczymi wchodzącymi w skład planowanego do realizacji zespołu elektrowni wiatrowych oraz z innymi inwestycjami stanowiącymi bariery na trasach przelotów ptaków, opinii organu dotyczącej faktycznego zagospodarowania terenów objętych realizacją przedsięwzięcia oraz terenów na które może ono oddziaływać, ochrony przed polem elektrycznym i polem magnetycznym, gospodarki odpadami.

Pismem z dnia 16.11.2010 r., znak: IR.7635Ś/8/2009/2010 Urząd Miejski w Sulejowie przekazał uzupełniony raport o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi ponownie i od podstaw przeanalizował materiał dowodowy w przedmiotowej sprawie, biorąc pod uwagę wszystkie nowo wprowadzone zapisy w uzupełnionym raporcie. Analizując powyższe wyjaśnienia stwierdzono, że nadal brak jest informacji niezbędnych do dokonania oceny przedsięwzięcia pod kątem jego oddziaływania na środowisko oraz informacji istotnych z punktu widzenia zamierzeń inwestycyjno-budowlanych strony, które są niezbędne do wydania postanowienia uzgadniającego przedmiotowe przedsięwzięcie.

Pismem z dnia 08.12.2010 r., znak: RDOŚ-10-WOOS/6613/k/2614/69/09-10/es Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, odnosząc się do powyższych kwestii, wezwał ponownie inwestora do uzupełnienia informacji w przedmiotowym raporcie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko. Konieczność dokonania uzupełnienia została określona w zakresie oddziaływania akustycznego, gospodarowania odpadami i ściekami, oddziaływania na środowisko przyrodnicze, wariantowania przedsięwzięcia, analizy możliwych konfliktów społecznych. Ponadto raport nie zawierał informacji na temat sposobu przyłączenia przedmiotowej elektrowni do krajowego systemu elektroenergetycznego a także wpływu na rozkład pól elektromagnetycznych wokół planowanego przedsięwzięcia, elementów opisu

dotyczącego posadowienia turbiny wiatrowej jak również bazy materiałowo-sprzętowej. Zakres uzupełnienia raportu, określony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi, uwzględnił stan współczesnej wiedzy i metod badawczych, a także istniejących możliwości technicznych i dostępności danych niezbędnych do prawidłowego wykonania raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Inwestor pismem z dnia 12.01.2011 r. (data wpływu do tut. Dyrekcji: 13.01.2011 r.) zwrócił się z prośbą o przedłużenie terminu złożenia uzupełnienia do dnia 28.02.2011 r. z uwagi na opóźnienia w pracach ornitologicznych i chiropterologicznych.

Przy piśmie z dnia 12.01.2011 r. (data wpływu do tut. Dyrekcji; 27.01.2011 r.) inwestor zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z prośbą o zmianę treści wniosku poprzez dopisanie do jego treści działki o nr ew. 102 będącej wynikiem zasięgu oddziaływania łopat wirników przedmiotowych elektrowni. Jednocześnie poinformował, że powyższa korekta nie zmieni charakteru przedsięwzięcia i jego oddziaływania na środowisko, co zostanie ujęte w przedmiotowym raporcie o oddziaływaniu na środowisko.

W odpowiedzi na wezwanie z dnia 08.12.2010 r. inwestor w dniu 11.02.2011 r. złożył uzupełnienie przedmiotowego raportu w postaci tekstu jednolitego. Wobec skomplikowania przedmiotowej sprawy zaistniała konieczność wyznaczenia nowego terminu jej rozpatrzenia uwzględniająca czas niezbędny do oceny materiału dowodowego i merytorycznej weryfikacji ponownie złożonego raportu oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko do 08.03.2011 r., o czym w formie zawiadomienia przy piśmie z dnia 15.02.2011 r., znak: WOOS-II.4242.23.2011.SŚ Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poinformował inwestora i organ prowadzący postępowanie administracyjne w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi ponownie i od podstaw przeanalizował materiał dowodowy w przedmiotowej sprawie, biorąc pod uwagę wszystkie nowo wprowadzone zapisy w uzupełnionym raporcie oddziaływania na środowisko, stwierdził że nadal brak jest informacji niezbędnych do dokonania oceny przedsięwzięcia, które są niezbędne do wydania postanowienia uzgadniającego przedmiotowe przedsięwzięcie. Wobec powyższego przy piśmie z dnia 01.03.2011 r., znak: WOOS-II.4242.23.2011.SŚ.1 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi wezwał po raz trzeci inwestora do uzupełnienia informacji w przedmiotowym raporcie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko. W wyżej wymienionym wezwaniu wskazano, że raport w swej treści winien wyjaśniać i doprecyzowywać zagadnienia w następującym zakresie: oddziaływania akustycznego, ochrony przed polem elektrycznym i polem magnetycznym, a także w kwestii dotyczącej posadowienia wież elektrowni wiatrowych, jak również bazy materiałowo-sprzętowej.

W dniu 18.03.2011 r. do tut. Dyrekcji wpłynęła wersja ostatecznie poprawionego raportu w przedmiotowej sprawie. Na podstawie zebranego materiału dowodowego, po szczegółowym przeanalizowaniu raportu o oddziaływaniu na środowisko ustalono, że potencjalne oddziaływanie planowanego do realizacji przedsięwzięcia na poszczególne komponenty środowiska opisane zostało w sposób pozwalający na jego ocenę. Informacje zawarte w raporcie o oddziaływaniu na środowisko potwierdziły pewność wystąpienia oddziaływania na środowisko zarówno na etapie realizacji jak i na etapie eksploatacji przedsięwzięcia. Dokumentacja złożona przez inwestora pozwala na stwierdzenie możliwości wystąpienia znaczącego kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze, na który oddziaływać będzie planowana do realizacji inwestycja. Na podstawie informacji zawartych w raporcie można stwierdzić możliwość wystąpienia oddziaływania na środowisko o znacznej wielkości i złożoności. W trakcie eksploatacji przedsięwzięcie będzie oddziaływało na środowisko w sposób ciągły w zakresie emisji hałasu, oddziaływania pól elektromagnetycznych, oddziaływania na środowisko przyrodnicze – oddziaływanie to będzie trwać do czasu zakończenia eksploatacji obiektu. Emisja hałasu będzie związana z pracą turbin wiatrowych. Obliczenia rozprzestrzeniania się hałasu w środowisku wykazały, że w związku z realizacją przedsięwzięcia nie będą przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu na terenach objętych ochroną akustyczną, jednakże ze względu na możliwość kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć o takim samym charakterze, zlokalizowanych bądź planowanych do lokalizacji w bliskim sąsiedztwie przedmiotowej inwestycji, zalecono monitorowanie przedsięwzięcia pod kątem jego wpływu na klimat akustyczny. Jednocześnie po zrealizowaniu przedsięwzięcia konieczne będzie potwierdzenie wyników obliczeń teoretycznych wynikami pomiarów, wykonywanych podczas eksploatacji przedmiotowej elektrowni wiatrowej – dlatego zobowiązano inwestora do przedstawienia analizy porealizacyjnej w zakresie klimatu akustycznego.

Analiza ornitologiczna zawarta w raporcie wykazała, że gatunki ptaków na terenie lokalizacji turbin nie odbiegają w sposób istotny i wyróżniający ten teren jako znaczący dla ptaków, spośród tła i pozostałych obszarów tego typu (mozaikowo polno – leśny krajobraz rolniczy) w tej części kraju. Daje to podstawy do stwierdzenia, że nie występują istotnie, negatywne oddziaływania całej farmy na awifaunę lęgową, migrującą i zimującą. Gatunki ptaków występujących w okresie lęgowym i pozalęgowym odnotowane podczas monitoringu należą w przeważającej części do ptaków licznych i średniolicznych oraz szeroko rozpowszechnionych w kraju o niezagrożonej liczebności. Są to także gatunki w dużej mierze nie zaliczane do grupy ptaków o największym ryzyku kolizji wiatrakami. Wymienione wyżej ptaki nie występują na terenie inwestycji ani w strefie bezpośredniego oddziaływania w liczebnościach istotnych dla zachowania lokalnej i regionalnej populacji. Stwierdzone gatunki kluczowe ptaków w czasie

obserwacji, są w dużej części ptakami licznymi o szerokim zasięgu w regionie i kraju (np. szpak, skowronek, muchołówka szara, makolągwa, czubatka, potrzuszcz, dymówka). Przyszłe elektrownie wiatrowe nie są zlokalizowane jako bariera ekologiczna na trasie ciągu ekologicznego (lokalne trasy przemieszczania zwierząt) lub korytarza ekologicznego (trasy o znaczeniu regionalnym i krajowym). Potencjalnym zagrożeniem ze strony przedmiotowej inwestycji dla ptaków mogą być straty wśród gatunków polnych gniazdujących bezpośrednio na terenie inwestycji. Chodzi tu głównie o skowronka polnego, pliszkę żółtą i łożówkę. Nastąpi trwała utrata siedlisk następujących gatunków ptaków: 2 par skowronka, 1 pary pliszki żółtej, 1 pary łożówki, których siedliska w ramach terytoriów lęgowych zostaną zajęte przez infrastrukturę inwestycyjną.

Teren planowanej inwestycji ma w większości charakter przekształconych i użytkowanych rolniczo otwartych pól, aczkolwiek okoliczne lasy oraz rzeka ze zbiornikiem zaporowym jak też osady ludzkie zapewniają miejsca kryjówek i żerowania nietoperzy. Wyniki monitoringu potwierdziły fakt obecności koncentracji nietoperzy nad rzeką Pilicą oraz wokół kościoła w Sulejowie – miejsca kolonii rozrodznej nocka dużego, jak też przy granicy lasu w Podwłodzimierzowie. Miejsca te otaczają teren inwestycji, jednakże spełniają również wymaganą odległość 200 m od terenu planowanej inwestycji. Planowana inwestycja nie stanowi zagrożenia dla życia nietoperzy.

W raporcie o oddziaływaniu na środowisko wymienia się i wykazuje obszary NATURA2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody. Dla planowanego przedsięwzięcia najbliższymi obszarami ochrony należącymi do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 są proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty: PLH100026 Lubiaszów w Puszczy Pilickiej - odległość ok. 8 km w linii prostej, PLH260015 Dolina Czarnej – odległość ok. 7 w linii prostej oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty: PLH100008 Dolina Środkowej Pilicy – odległość ok. 1,6 km w linii prostej. Ponadto omawiana inwestycja znajdować się będzie w otulinie Sulejowskiego Parku Krajobrazowego, oraz w odległości ok. 1100 m w linii prostej od Sulejowskiego Parku Krajobrazowego.

W raporcie oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko odniesiono się do celów ochrony oraz obowiązujących zakazów w Sulejowskim Parku Krajobrazowym i wykazano, że inwestycja nie będzie z nimi sprzeczna. Z analizy przeprowadzonej w uzupełnionym raporcie oddziaływania na środowisko pn. „Budowa zespołu sześciu elektrowni wiatrowych o łącznej mocy do 5 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, drogą dojazdową i placami manewrowymi na dz. nr ewid. 96, 98, 99, 100, 101 w miejscowości Sulejów, gm. Sulejów wynika, że planowana inwestycja nie sąsiaduje bezpośrednio z obszarami Natura 2000, brak gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony, na które w drodze powiązań może negatywnie oddziaływać farma wiatrowa oraz brak jest powiązań w postaci połączeń ciągami czy korytarzami ekologicznymi.

Ocenę ryzyka utraty korzystnego stanu ochrony gatunków i siedlisk, dla których powołano w/w obszary Natura 2000 należy uznać za nieistotną i znikomą.

Z informacji analizowanych w raporcie wynika, że realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia oraz realizacja przedsięwzięć o podobnym charakterze, dla których postępowania administracyjne zostały zakończone, może prowadzić do kumulowania się oddziaływań – również na środowisko przyrodnicze, na terenach znajdujących się w otoczeniu planowanych do realizacji elektrowni wiatrowych.

Dlatego też organ uzgadniający warunki realizacji przedsięwzięcia zobowiązał inwestora do monitorowania przedsięwzięcia pod kątem ochrony środowiska przyrodniczego. W przypadku możliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze oraz ze względu na charakter inwestycji oraz możliwość wystąpienia efektów opóźnionych w czasie w postaci np. kolizji z przelatującymi ptakami i nietoperzami, stwierdzono za uzasadnioną konieczność wykonanie porealizacyjnego monitoringu ornitologicznego i chiropterologicznego, który obejmować ma cykl roczny, stanowiący replikę badań przedrealizacyjnych, powtarzanych trzykrotnie w ciągu pięciu lat od momentu oddania przedmiotowej inwestycji do eksploatacji, który pokaże rzeczywisty wpływ przedsięwzięcia na ptaki i nietoperze oraz ułatwi podjęcie ewentualnych środków łagodzących.

Na podstawie wyników analiz, obliczeń i pomiarów wykonywanych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko ustalono, że podczas funkcjonowania elektrowni w warunkach normalnych po dotrzymaniu warunków określonych w sentencji niniejszego postanowienia, nie powinny wystąpić zanieczyszczenia gleby, wód gruntowych i wód powierzchniowych. Nie ma także podstaw do domniemania, że wystąpią przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń gazów i pyłów do powietrza – w tym przypadku nie było potrzeby określania dodatkowych warunków realizacji przedsięwzięcia w tym zakresie.

Gospodarka odpadami została szczegółowo opisana w raporcie w odniesieniu do fazy realizacji, eksploatacji i ewentualnej likwidacji przedsięwzięcia, wobec czego nie stwierdzono potrzeby nakładania dodatkowych warunków w tym zakresie.

Reasumując można stwierdzić, że jakkolwiek informacje dostępne w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko są wystarczająco szczegółowe aby w pełni ocenić oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko w chwili obecnej i w momencie jego uruchomienia to jednocześnie trudno jest przewidzieć jednoznacznie oddziaływanie przedsięwzięcia w przyszłości. W tym miejscu należy brać pod uwagę pewny do przewidzenia efekt skumulowanego oddziaływania na środowisko przedsięwzięć o takim samym charakterze, zlokalizowanych bądź planowanych do zlokalizowania w bezpośrednim sąsiedztwie – dlatego też monitorowanie przedsięwzięcia jest uzasadnione.

Z uwagi na fakt, że planowana inwestycja ze względu na jej wysokość stanowić będzie niewątpliwą dominantę w otaczającym ją krajobrazie to jednak zastosowanie odpowiedniej kolorystyki elementów elektrowni wiatrowej zniweluje w znaczący sposób wyróżnianie się konstrukcji z otoczenia.

Jednocześnie mając na uwadze prawidłowo opracowany raport o oddziaływaniu na środowisko nie wskazano konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia będącego przedmiotem prowadzonej oceny oddziaływania na środowisko.

Po przeanalizowaniu przedłożonych dokumentów w przedmiotowej sprawie, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności faktyczne i prawne w zakresie oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia inwestor zobowiązany jest do uzyskania zezwolenia na odstępstwa od zakazów od właściwego organu ochrony przyrody w stosunku do gatunków ptaków objętych ochroną prawną.

W świetle art.77 ust.7 przywołanej powyżej ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Łodzi
Andrzej Wiercioch
Regionalny Konserwator Przyrody

Otrzymują:

1. Pan Mariusz Domagała
WIENTO ENERGIA Sp. z o.o.
ul. Kollataja 42
97-500 Radomsko
2. Burmistrz Sulejowa
Urząd Miasta Sulejów
ul. Konecka 42
97-330 Sulejów
3. strony postępowania- zawiadomione przez organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
4. a/a